👩‍🏫 מהדורה למורה – פרקו את השאלה

דף תרגול לעמוד "פרקו את השאלה" (המאמן): פירוק שאלות מכל השכבות, בחירת הרכיבים שחייבים להופיע בתשובה, התאמת שאלה למשימה וכתיבת שאלות. מסלול רגיל.

⏱️ כ־30–40 דקות. לשאלות בחלק א' אין צורך לענות – מתרגלים את הפירוק.

🔑 מפתח תשובות

א' 1 · מסמנים: "מה ניתן להסיק" · "יונתן" · "בפסקה 3" · "התמודדו" · "הסבירו" | ממד: פרשנות והיסק | מה עליי לעשות: לקרוא שוב את דברי יונתן, לזהות מה השתנה אצל התלמידים ולכתוב מסקנה עם הסבר | ✔ מסקנה: לא ויתרו, למדו מהטעות; הסבר במילים שלי; ראיה מדברי יונתן ("בהתחלה התאכזבנו... אבל אז הבנו") | ✘ רשימת הצמחים; העתקה של כל הפסקה

א' 2 · מסמנים: "מאילו חומרים" · "חומרי הגלם" · "רוב בקבוקי המשקה" | ממד: איתור מידע | מה עליי לעשות: למצוא בפסקה 2 את שני החומרים ולכתוב אותם. | ✔ גז טבעי; נפט | ✘ שלבי הייצור במפעל; הסבר על מחזור

א' 3 · מסמנים: "השוו" · "הכלי השני" · "הכלי הרביעי" · "דומים" · "שונים" | ממד: הערכה וביקורת | מה עליי לעשות: לקבוע תבחין משותף, לכתוב נקודת דמיון ונקודת שוני בעזרת מילות השוואה | ✔ נקודת שוני (מה בודקים: מתי פורסם מול האם הכותרת תואמת את התוכן); מילות השוואה; נקודת דמיון (למשל: שניהם מגינים מפני מידע שנראה נכון אך מטעה); דוגמה מכל פסקה | ✘ תיאור כלי אחד בלבד; דעה איזה כלי עדיף בלי השוואה

א' 4 · מסמנים: "מה תפקיד" · "הפסקה הראשונה" · "מדוע" · "לפתוח" | ממד: פרשנות והיסק | מה עליי לעשות: להסביר מה עושה הפתיחה ומה השפעתה על הקוראים. | ✔ קשר לטענה: התיאור ממחיש את הבעיה; השפעה: הקוראים מזדהים עם המצב; תפקיד: פתיחה מעוררת עניין והצגת הטענה | ✘ ההצעה בסיכום; רשימת הנימוקים

ב' · 1–ד · 2–א · 3–ב · 4–ג

ג' · שאלות מקוריות. בדקו: איתור – מה/מי/כמה/ציינו (התשובה כתובה בקטע); פרשנות – מדוע/הסבירו/מה ניתן להסיק; הערכה – לדעתכם/האם/נמקו. מילת השאלה מסומנת.

✏️ דף התלמיד/ה – פרקו את השאלה

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

מה חייב להופיע בתשובה? · מסלול רגיל

חלק א' – מפרקים ובוחרים רכיבים

💡 לכל שאלה: סמנו את מילות השאלה, בחרו ממד, כתבו "מה עליי לעשות" – ואז סמנו ✔ רק ליד מה שחייב להופיע בתשובה.

1. מה ניתן להסיק מדברי יונתן בפסקה 3 על הדרך שבה התמודדו התלמידים עם הקושי? הסבירו.
(מתוך "מגרש חול שהפך לגינה ירוקה", כיתה ז')

☐ סימנתי את מילת השאלה

ממד: ◯ 🔍 **איתור מידע** ◯ 🧩 **פרשנות והיסק** ◯ ⚖️ **הערכה וביקורת**

מה עליי לעשות? _____

התשובה חייבת לכלול (סמנו ✔):

☐ מסקנה: לא ויתרו, למדו מהטעות

☐ רשימת הצמחים

☐ הסבר במילים שלי

☐ ראיה מדברי יונתן ("בהתחלה התאכזבנו... אבל אז הבנו")

☐ העתקה של כל הפסקה

2. מאילו חומרים מופקים חומרי הגלם של רוב בקבוקי המשקה? (מתוך "המסע הארוך של בקבוק קטן", כיתה ח')

☐ סימנתי את מילת השאלה

ממד: ◯ 🔍 **איתור מידע** ◯ 🧩 **פרשנות והיסק** ◯ ⚖️ **הערכה וביקורת**

מה עליי לעשות? _____

התשובה חייבת לכלול (סמנו ✔):

☐ גז טבעי

☐ שלבי הייצור במפעל

☐ הסבר על מחזור

☐ נפט

3. השוו בין הכלי השני (בדיקת התאריך) לבין הכלי הרביעי (קריאה זהירה של הכותרת): באיזה מובן שניהם דומים, ובמה הם שונים? (מתוך "לפני ששולחים הלאה: איך מזהים מידע אמין ברשת", כיתה ט')

☐ סימנתי את מילת השאלה

ממד: ◯ 🔍 **איתור מידע** ◯ 🧩 **פרשנות והיסק** ◯ ⚖️ **הערכה וביקורת**

מה עליי לעשות? _____

התשובה חייבת לכלול (סמנו ✔):

☐ תיאור כלי אחד בלבד

☐ נקודת שוני (מה בודקים: מתי פורסם מול האם הכותרת תואמת את התוכן)

☐ מילות השוואה

☐ דעה איזה כלי עדיף בלי השוואה

☐ נקודת דמיון (למשל: שניהם מגינים מפני מידע שנראה נכון אך מטעה)

☐ דוגמה מכל פסקה

4. מה תפקיד הפסקה הראשונה, שבה הכותבת מתארת ערב אחד שלה? מדוע לדעתכם בחרה לפתוח כך?

(מתוך "פחות דפים, יותר למידה: על שיעורי הבית היומיים", כיתה ח')

☐ סימנתי את מילת השאלה

ממד: ◯ 🔍 **איתור מידע** ◯ 🧩 **פרשנות והיסק** ◯ ⚖️ **הערכה וביקורת**

מה עליי לעשות? _____

התשובה חייבת לכלול (סמנו ✔):

☐ קשר לטענה: התיאור ממחיש את הבעיה

☐ ההצעה בסיכום

☐ השפעה: הקוראים מזדהים עם המצב

☐ תפקיד: פתיחה מעוררת עניין והצגת הטענה

☐ רשימת הנימוקים

חלק ב' – מה עליי לעשות?

התאימו כל שאלה למשימה שלה. כתבו את האות.

#	השאלה	האות		מה עליי לעשות?
1	מהי טענת הכותב, ובאיזו שעה הוא מציע להתחיל את יום הלימודים?	____	**א**	לחפש בפסקה 5 את המשפט "יש הטוענים..." ולכתוב את הטענה
2	על פי פסקה 5, מה טוענים מי שמתנגדים להצעה?	____	**ב**	למצוא בפסקה 1 את המשפט שמתחיל ב"לדעתי" ולנסח את העמדה במשפט אחד
3	מהי עמדת הכותב? ציינו אותה במשפט אחד.	____	**ג**	לחפש בפנייה ובחתימה את הכותבים ואת הנמען ולכתוב את שניהם.
4	מי כתב את המכתב, ולמי הוא נשלח?	____	**ד**	למצוא בפסקה 1 את המשפט שמתחיל ב"לדעתי" ולכתוב את הטענה ואת השעה

חלק ג' – כותבים שאלות משלנו

קראו את הקטע (מתוך "מגרש חול שהפך לגינה ירוקה"):

עד לפני כמה חודשים הייתה הפינה שמאחורי אולם הספורט מקום שאיש לא רצה להתקרב אליו: חול יבש, קוצים ושקיות שהרוח הביאה. היום מחכות שם שש ערוגות מעץ, ובהן עגבניות שרי, חסה, נענע, בזיליקום ופטרוזיליה. את השינוי עשו תלמידי כיתה ז'3, יחד עם המחנכת שלהם, המורה למדעים, וכמה הורים מתנדבים.

1. כתבו שאלה מממד איתור מידע על הקטע, וסמנו בה את מילת השאלה.

2. כתבו שאלה מממד פרשנות והיסק על הקטע, וסמנו בה את מילת השאלה.

3. כתבו שאלה מממד הערכה וביקורת על הקטע, וסמנו בה את מילת השאלה.

4. בחרו אחת מהשאלות שכתבתם וענו עליה במשפט מלא.

כרטיס יציאה

1. מילת שאלה אחת שלמדתי לזהות היום ומה היא דורשת: _____
2. השלב מתוך החמישה שהכי עזר לי: _____
3. שאלה שעדיין קשה לי לפרק: _____

איך הרגשתי בתרגול? ☐ 😀 ☐ 🙂 ☐ 😐 ☐ 😟